

Møteinnkalling

Utvalg: Seiland/Sievju nasjonalparkstyre

Møtested: Teams

Dato: Torsdag 19. mai 2022

Tidspunkt: 12.00

Eventuelt forfall meldes snarest til personlig vara og til nasjonalparkforvalter Ingunn Ims Vistnes på telefon 41 43 44 01. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Sak behandlet på e-post siden forrige møte

ST 10/2022 Søknad om dispensasjon til bruk av drone i Seiland nasjonalpark – Adventure Plan

Saksliste

ST 11/2022 Godkjenning av innkalling og saksliste

ST 12/2022 Valg av medunderskriver

RS 5/2022 Protokoll fra styremøte 4. mars 2022

ST 13/2022 Flerårig dispensasjon til motorferdsel og droneflyging for Reinbeitedistrikt 24A

RS 6/2022 Orienteringssaker fra forvalter

ST 14/2022 Eventuelt

ST 11/2022 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes.

ST 12/2022 Valg av medunderskriver

Forvalters innstilling

Xxxx velges til å signere protokollen sammen med styreleder. Protokollen inkluderer også sak 10/2022 (dronesøknad fra Adventure Plan) som er behandlet på e-post siden forrige styremøte.

RS 5/2022 Protokoll fra styremøte 4. mars 2022

Vedlegg: Protokoll fra styremøte 4. mars 2022

Forvalters innstilling

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar protokollen fra styremøtet 4. mars 2022 til etterretning.

Arkivsaksnr: 2022/4828-1

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 09.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	13/2022	19.05.22

Flerårig tillatelse til motorferdsel og dronebruk i Seiland nasjonalpark i forbindelse med reindrif – Bekkarfjord siida – Reinbeitedistrikt 24A

Forvalters innstilling

Med hjemmel i forskrift for vern av Seiland nasjonalpark gir Seiland/Sievju nasjonalparkstyre dispensasjon til motorisert ferdsel i følgende avtale:

A. Transport av varer inn til hytter på vinterføre

Bekkarfjord siida innvilges dispensasjon til å kjøre inn varer til hytter på vinterføre, jf § 3 punkt 6.3b. Tillatelsen gjelder for Bekkarfjord siida sitt område, det vil si innenfor distrikt 24A og øst for Store Kufjord/Stuora Vuodđovuotna.

B. Barmarkskjøring

Denne tillatelsen gjelder for Bekkarfjord siida i Reinbeitedistrikt 24A.

Tillatelsen gjelder for Bekkarfjord siida sitt område, det vil si innenfor distrikt 24A og øst for Store Kufjord/Stuora Vuodđovuotna.

Medlemmer av Bekkarfjord siida har dispensasjon til å kjøre på eksisterende kjørespor inntegnet i figur 1, i forbindelse med reindrift. Det skal ikke kjøres utenfor sporet. Kjøresporet fra Store Kufjord skal legges utenom myr i Leakševággi. Traseen her bestemmes etter befaring med siidaen og nasjonalparkstyret sommeren 2022. Kjøringen skal kun være relatert til reindrift, det vil si oppsyn med rein og gjeting av rein, samt transport av forbruksvarer til gjeterhyttene og transport av personer som jobber i reindriften. Kjøringen kan ikke inkludere andre formål, for eksempel skyss av turgåere. Det skal kjøres så lite som mulig i nasjonalparken.

Tillatelsen gjelder ikke transport av byggematerialer til større byggeprosjekter eller andre operasjoner som ikke er en del av den daglige reindriften. Dette må siidaen søke spesielt om til nasjonalparkstyret.

Figur 1: Kart over kjørespor der kjøring tillates i forbindelse med reindrift. Det nye kjøresporet fra Store Kufjord er tegnet inn i samråd med Bekkarfjord siida under befaring med helikopter i oktober 2020. Nasjonalparkstyret og siidaen vil befare området i sommer (2022) for å finne nøyaktig trasé for kjøresporet i Leakševággi.

Innenfor siidaens område (definert over) tillates kjøring utenfor kjørespor i forbindelse med reinsamling til kalvemerking. Kjøring på myr og våtmark skal unngås. Det skal ikke kjøres opp liene innerst i Store Bekkarfjord. SNO skal ha beskjed når samlingen starter, og tillatelsen gjelder da for 2 uker.

Innenfor siidaens område (definert over) tillates kjøring utenfor kjørespor i forbindelse med høstsamling til Lille Bekkarfjord/Boazovuotna. Kjøring på myr og våtmark skal unngås. Det skal ikke kjøres opp liene innerst i Store Bekkarfjord. SNO skal ha beskjed når samlingen starter, og tillatelsen gjelder da for 3 uker.

Med SNO menes SNO sitt lokalkontor. Nåværende kontaktinfo er Rune Somby: telefon 916 22 282 og Ken-Gøran Uglebakken: telefon 916 22 283.

C. Bruk av helikopter

Bekkarfjord siida tillates flygning under 300 meter med helikopter inntil 10 timer pr år og inntil 10 landinger pr år innenfor Bekkarfjord siida sitt område. Tillatelsen gjelder i tidsrommet for samling av rein til kalvemerking eller høstsamling, definert over. Formålet med helikopterbruken skal være samling av rein. Helikopterløft av scooter/ATV i forbindelse med samling tillates også. SNO skal ha beskjed før flygning (se kontaktinfo for SNO over).

Bårdfjord siida tillates flygning under 300 meter med helikopter inntil 10 timer pr år og inntil 10 landinger pr år innenfor Bårdfjord siida sitt område. Formålet med helikopterbruken skal kun være samling av rein til kalvemerking eller høstsamling. SNO skal ha beskjed før flygning (se kontaktinfo for SNO over).

Tillatelsens varighet (punkt A-C)

Forskrift for vern av Seiland nasjonalpark § 3 punkt 6.3 sier at "For reindriften og Forsvaret legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser." Denne tillatelsen gjelder for 3 år, fra 1. april 2022 til 1. april 2025. Dersom Seiland/Sievju nasjonalparkstyre ikke fatter nytt vedtak i saken, fornyes avtalen automatisk for 3 nye år.

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre forbeholder seg retten til å inndra tillatelsen med 3 ukers varsel dersom forutsetningene for avtalen endrer seg eller dersom avtalen ikke overholdes.

Denne tillatelsen skal medbringes i felt og fremvises ved kontroll.

Bruk av drone

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Seiland/Sievju nasjonalparkstyre dispensasjon til bruk av drone i forbindelse med reinsamling fra 1. juli til 1. november for årene 2022-2025 (4 år). Dersom Seiland/Sievju nasjonalparkstyre ikke fatter nytt vedtak i saken, fornyes avtalen automatisk for 4 nye år.

Dispensasjonen gjelder på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder Reinbeitedistrikt 24 A, og innenfor distriktets grenser.
2. Dronen skal bare brukes i forbindelse med reinsamling og -gjeting. Eventuell film eller bilder skal ikke deles eller brukes til annet formål.

2. Flyging nær fugl og øvrig dyreliv skal unngås. Dersom det dukker opp rovfugl må dronen tas ned til fuglene har trukket seg unna. Det skal holdes god avstand til eventuelle andre brukere av området.
3. Det forutsettes at eventuelt andre nødvendige tillatelser er på plass før flyvning.
4. Seiland/Sievju nasjonalparkstyre forbeholder seg retten til å inndra tillatelsen med 3 ukers varsel dersom forutsetningene for avtalen endrer seg eller dersom avtalen ikke overholdes.
5. Denne tillatelsen skal medbringes i felt og fremvises ved kontroll.

--Innstilling slutt--

Saksopplysninger

Regelverk

Formålet med Seiland/Sievju nasjonalpark er å bevare et alpint kystlandskap med et egenartet og variert dyre- og planteliv, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen, bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster og verne om kulturminner. Verneforskriften presiserer i § 2 at "Området skal kunne brukes til reindrift". Selv om reindriften ikke er en del av verneformålet, ligger det en sterk føring i at reindriften er nevnt allerede i § 2.

Dyrelivet skal fredes mot unødig forstyrrelse (verneforskriften § 3 pkt 3.1 og 5.1). Det er forbudt med motorisert ferdsel på land og ferskvann, og i lufta under 300 meter (verneforskriften § 3 pkt 6.1). Verneforskriften § 3 åpner opp for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til «transport av varer inn til hytter på vinterføre» (punkt 6.3b), "nødvendig bruk av terrengkjøretøyer på barmark i forbindelse med reindrift" (punkt 6.3d) og "nødvendig landing og lavtflyging med helikopter i forbindelse med reindrift" (punkt 6.3e). Under punkt 6.3 står det videre at "For reindriften og Forsvaret legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser."

Reindrifta har tillatelse til å bruke beltekjøretøy på vinterføre og isbre (punkt 6.2b).

Droner kommer inn under verneforskriften § 3 punkt 7.2 om støy; «Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbor o.l. er forbudt.» Det er ingen spesifiserte unntaksregler for denne typen tiltak, og en søknad om dispensasjon krever da behandling etter den generelle dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjoner til motorferdsel og dronebruk kan kun gis dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8 – 12 skal legges til grunn.

Tidligere avtale og arbeid med revidering av avtale

Bekkarfjord siida har hatt en flerårig dispensasjon til barmarkskjøring og helikopterbruk siden 2016, som er moden for revidering. Siidaen har endret noe på kjøremønsteret i området

siden avtalen ble inngått, og har blant annet anlagt et nytt kjørespor fra Store Kufjord til Melkevatnan som ikke er inne i nåværende avtale. Det nye kjøresporet er på totalt 5,3 km, hvorav 3,4 km ligger innenfor parken. Fra før av har siidaen rundt 26 km med kjørespor innenfor nasjonalparken.

En avtale vil i stor grad være basert på tillit mellom reindriften og nasjonalparkstyret. Det er viktig å komme fram til en realistisk og velfungerende avtale som dekker reindriftenes behov, samtidig som motorferdselen ikke går ut over naturverdiene i nasjonalparken. En avtale om kjøring må også være konkret nok til at SNO kan bruke den i motorferdselskontroll. Den må være tydelig og uten «smutthull» slik at den ikke kan misbrukes, for eksempel av personer som ikke har tilknytning til reindriften.

Bekkarfjord siida har siden 2018 hatt en egen dispensasjon til bruk av drone til reinsamling – en ettårig tillatelse i 2018, og en treårig tillatelse fra 2019. Tillatelsen gikk ut i 2021 og bør revideres og fornyes.

Bårdfjord siida har signalisert at de ønsker en tilsvarende flerårig dispensasjon til bruk av drone og helikopter i sitt område. De kjører ikke på barmark i nasjonalparken.

Bekkarfjord siida, Bårdfjord siida og Seiland/Sievju nasjonalparkstyre møttes 4. mars 2022 og gikk gjennom et forslag til ny avtale. Man diskuterte hva som hadde fungert og ikke fungert i kjøreevtalen fra 2016 og droneavtalen fra 2019. Et revidert forslag til avtale ble sendt til siidaene 28. april, med svarfrist 8. mai. Forvalter har så skrevet innstilling ut fra dette.

Vurdering

Verneforskriften slår fast at det skal være mulig å drive reindrift i Seiland nasjonalpark, og til en moderne reindrift hører motorisert ferdsel. Reindriften har et reelt behov for å samle reinen til kalvemerking og høstflytting, og til å drive noe oppsyn med reinen gjennom sommeren. Samtidig er terrenget på Seiland krevende, og mange steder er det fysisk umulig å kjøre med barmarkskjøretøy. Det er svært sannsynlig at reindriften ikke kjører mer enn nødvendig i dette landskapet. Det er også en ekstra jobb å få fraktet kjøretøy ut til søndre Seiland med båt, og dette virker begrensende på hvor mange kjøretøy som er i bruk i fjellet samtidig. Av den grunn vurderes det ikke som nødvendig å sette en øvre grense for antall kjøretøy i bruk.

Samtidig som man anerkjenner reindriftenes behov for barmarkskjøring, så er det også et faktum at kjøresporene på til sammen 29,4 km utgjør det største menneskeskapte inngrepet i nasjonalparken. Det er derfor viktig å ha god kartlegging og overvåking av kjøresporene, for å se til at de ikke går i sårbare områder eller at det etableres nye spor.

Naturverdier i det berørte området

Søkkmyrdalen/Leakševággi utgjør et variert økosystem der man både har fjellmyrer, sump og tjern. Her finner man vannvegetasjon i tjernene, noe som ellers er sjeldent på Seiland. Det er observert flere rødlista fuglearter i området, blant andre rødstilk, fiskemåke, havelle, småspove, heilo og svømmesnipe. Vi vet at områder med ferskvann og myr er viktig for fugleliv og andre arter, da de kan være rike på insekter. Særlig i artsfattige fjellområder kan slike oaser være viktige leveområder for mange arter. Det er derfor svært uheldig at det er

etablert et nytt kjørespor gjennom dette myrområdet i løpet av de siste årene. Kjøresporet krysser den største myra på langs. Dette er en myr som drenerer videre ut i bekker, loner og tjern og videre ut i Doaresjohka.

Ved helikopterbefaring med siidaen i 2020 var det enighet om at kjøresporet kunne legges på rabbene nord for den aktuelle myra. På møtet i mars 2022 ble det likevel pekt på utfordringer ved å legge sporet nord for myra, der det kan være steinete og vanskelig å kjøre med tung last eller henger på ATVen. Styret og Bekkarfjord siida ble enige om en felles befaringsplan av kjøresporet og alternative traseer på sensommeren 2022.

Melkevatnan-området framstår som påfallende grønt sammenliknet med de grå og nakne fjellene omkring. På samme måte som Søkkmyrdalen utgjør Melkevatnan et viktig leveområde for fugl og fjellvegetasjon. Merkegjerdet for rein ligger ved Melkevatnan, med tilhørende gjeterbu. Det går flere kjørespor i Melkevatnan-området.

Det er registrert en rekke rødlista fjellplanter på Altnesfjellet rett utenfor nasjonalparken, som trolig også vokser i det tilgrensende fjellområdet Uvssotrášša der det går et kjørespor. De rødlista fjellplantene er fjellpyrd, issoleie, stivsildre, lodnemyrklegg, grannsildre, hengefrytle, høyfjellsarse, snøsoleie, dvergssoleie, moselyng og reinrose. Uvssotrášša er et område hvor reindriften tidligere har oppgitt at de kjører relativt sjeldent, stort sett under samling når man trenger oversikt over den sørlige delen av beiteområdet. Sporet går hovedsakelig i steinur.

Allejávri og Mađđoaivvit-området er også berørt av kjørespor. Vest for sørenden av Állejávri følger kjøresporet en myr. I disse områdene har vi mindre kunnskap om naturmangfoldet, men det er registrert rødlista fugler og planter også her. Kjøresporet fra Store Bekkarfjord opp til Állejávri brukes mindre etter at man begynte å kjøre opp fra Store Kufjord.

Indre deler av Store Bekkarfjord har stor utbredelse av rødlista (truede) naturtyper, som semi-naturlig eng. Dette er et resultat av den gamle utmarksslåtta, og av beite som ennå pågår. Liene her er svært bratte, og kjøring vil føre til erosjon og slitasje på vegetasjonen. Det innstilles derfor på at man ikke tillater kjøring opp disse liene, heller ikke i periodene med fri kjøring.

Hva er nytt i den reviderte avtalen

Motorferdsel

Endringer som er gjort:

- Det gis dispensasjon til transport av varer inn til hytter på vinterføre.
- Nytt kjørespor fra Store Kufjord mot Melkevatnan er inkludert i avtalen. Lengden på sporet innenfor parken er ca 3,4 km. Totalt øker lengden på kjørespor fra 26 til 29,4 km.
- Det presiseres at det nye sporet fra Store Kufjord skal legges utenom myr i Leakševággi, og at traseen befares av siidaen og nasjonalparkstyret i fellesskap.

- Under samling til kalvemerking og høstsamling gis det dispensasjon til fri kjøring i området, som i tidligere avtale. SNO skal ha beskjed når samlingen starter. Samling til kalvemerking utvides fra 1 til 2 uker. Høstsamling er 3 uker som tidligere.
- Kjøring på myr og våtmark skal unngås også under samling. Det skal ikke kjøres opp liene innerst i Store Bekkarfjord.
- Helikopterflyging er redusert fra 12 til 10 timer med lavtflyging, og fra 12 til 10 landinger pr år.
- Bårdfjord siida gis dispensasjon til helikopterflyging med samme antall timer og landinger som Bekkarfjord siida.

Drone

Endringer som er gjort:

- Utvidet avtalen til å gjelde hele reinbeitedistrikt 24A, ikke bare Bekkarfjord siida
- Utvidet tidsrom fra 25. august - 1. november til 1. juli – 1. november
- Utvidet avtalens varighet fra 3 til 4 år, og med automatisk fornying dersom nasjonalparkstyret ikke fatter annet vedtak
- Lagt til punktet «Dronen skal bare brukes i forbindelse med reinsamling og -gjeting. Eventuell film eller bilder skal ikke deles eller brukes til annet formål.»
- Fjernet punktet «Etter reinsamlingen skal siidaen rapportere inn omfanget av dronebruken til nasjonalparkforvalter.»

Konklusjon

Motorferdsel og dronebruk kan forringe verneverdier og formålet med vernet i nasjonalparken. Dette gjelder særlig barmarkskjøring. Med de vilkårene som er satt, vurderes kjøringen til ikke å medføre en for stor samlet belastning på økosystemet, jf nml § 10. Reindriften står i en særstilling i forskriften, og nasjonalparkstyrets interesse for å ivareta en aktiv reindriften på Seiland vektlegges. Avtalen bør følges opp med overvåking av kjøresporene og eventuell terrengslitasje.

RS 6/2022 Orienteringssaker fra forvalter

Åpning av ventebua 14. juni; planlegging av arrangement og deltakere

Befaring i Reisa 10-12 august, påmelding kommer snart

Befaring av kjørespor i Leakševággi siste halvdel av august – hvem kan være med? Lang fottur opp fra Kufjorden.

Samling for styrene i Troms og Finnmark i Tromsø 7-8 november. Påmeldingsfrist før sommeren.

Søknad fra MOWI om oppdrett i Bårdfjorden stoppet pr nå i Hammerfest kommune

Lopphavet marine verneområde – Seiland ikke inkludert i foreløpig forslag

ST 14/2022 Eventuelt